

Riktlinjer vid bettavvikelser för barn och ungdomar

*Underlag för konsultation omfattar anamnes, status, diagnos, foto (5 intraorala, extraoralt i profil, 1 frontalt leende, 1 frontalt avslappnad), och dokumentation av anlag med berättigad röntgen, om inget annat anges.

13 och 43 markeras med en prick på buckalytan innan foton tas.

<i>Bettutvecklingsstadium</i>	<i>Viktigt att uppmärksamma</i>	<i>Kommentar</i>	<i>Rekommenderad handläggning</i>
<u><i>Primära bettet</i></u> <i>Ca 3–6 år</i>	Korsbett	Kontrollera sugvana. Rekommendera minskad sugtid/avsluta ovana.	Konsultation * när permanenta 6:or i överkäken är helt erupterade.
	Öppna bett	Kontrollera sugvana. Rekommendera minskad sugtid/avsluta ovana.	
<u><i>Tidigt växelbett</i></u> <i>Ca 6–7 år</i> <i>6:or och 1:or nyligen erupterade</i>	Inverterade 1:or i ök	Observera eventuell tvångsföring	Konsultation * Ta även foto i RP.
	Inverterade 2:or i ök		Avvakta permanenta tänders eruption.
	Eruptionsstörning i fronten		Konsultation *
	Ektopisk eruption 6:or	Vid problem med hygien eller infektion – överväg att extrahera 05:an	Avvakta
	Saxbitning 6:or Frontalt öppna bett	Avsluta eventuell sugvana	Konsultation *
<i>Ca 7–8 år</i> <i>2:or inför/under eruption 6:or helt erupterade</i>	Platsbrist för 2:or	Konsultation om mycket uttalad platsbrist	Avvakta
	Unilateralt exfolierade 03:or	Extraktion av motstående sidas 03:a om risk för mittlinjepåverkan	
	Tvångsförande korsbett	Observera eventuell tvångsföring	Konsultation * Ta foto även i RP
<i>Ca 9-10 år</i> <i>2:a-2:a helt erupterade</i>	Aplasi 2:or ök, premolarer	Senast vid 9 års ålder	Konsultation *
	Stora horisontella överbett	Avvakta permanenta tänders eruption Mät horisontell överbitning i RP Notera läppslut	Konsultation * när permanenta tänder erupterat.
	Ektopiskt läge 3:or	Lägesbestämning, ev. extr 03:or; se separat dokument	

<i>Bettutvecklingsstadium</i>	<i>Viktigt att uppmärksamma</i>	<i>Kommentar</i>	<i>Rekommenderad handläggning</i>
<u><i>Sent växelbett</i></u> <i>Ca 10–12 år</i> <i>Premolarer under växling</i>	Ektopiskt läge premolarer		Konsultation *
	Platsbrist sidopartier	Platsbrist är av sådan omfattning att extraktioner kan övervägas	Konsultation *
	Saxbitning premolarer		Konsultation *
	Primära tänder som ej exfolierar	Extrahera den primära tanden om positionen på efterföljande tand påverkas	
	Stor horisontell överbitning med ansträngt läppslut	Avvakta permanenta tänder eruption	Konsultation * när permanenta tänder erupterat
<u><i>Tidigt permanent bett</i></u> <i>Ca 12–14 år</i> <i>7:or och premolarer nyligen erupterade</i>	Retinerade 3:or	Lägesbestämning om ej palperbara	Konsultation *
	Enstaka icke funktionsstörande korsbitning, saxbitning	Accepteras	
	Ektopisk eruption 7:or i uk		Konsultation *
	Saxbitning 7:or	Om funktionsstörande	Konsultation *
	Övriga tandställningsfel och bettavvikelser med objektivt och subjektivt behandlingsbehov enligt kriterier ***.	Notera riskgrupp i R2 **	Konsultation *

**Remiss till ortodontiavdelningen för fast apparatur förutsätter R2 grön och god munhygien. Om risk finns för skador på intilliggande permanenta tänder skickas remiss oavsett riskgrupp. Riskgruppering ska då anges i remissen. Konsultation är ok oavsett riskgrupp.

***Finns på intranätet: Folkhälsa och sjukvård/ Vårdstöd/ Tandvård/ Ortodonti/ Kontroller och riktlinjer/ Kriterier för avgiftsfri ortodontibehandling inom Region Jönköpings län.